

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2023

**privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020–2023)**

Proiectul *Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii*

Cifra proiectului: 20.80009.0807.31

Prioritatea Strategică: *IV Provocări societale*

Rector

Alexandra BARBĂNEAGRĂ

Secretar al Senatului

Svetlana DERMENJI-GURGUROV

Conducător al proiectului

Sergiu SANDULEAC

Chișinău 2024

CUPRINS:

1. Scopul și obiectivele etapei 2023
2. Acțiunile planificate și realizate în 2023
3. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba română (Anexa nr. 1)
4. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba engleză (Anexa nr. 1)
5. Impactul științific/social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute
6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect 2023:
  - Lista publicațiilor științifice 2023 (Anexa nr. 2)
  - Lista participărilor la conferințe
  - Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media
7. Executarea devizului de cheltuieli (Anexa nr. 3)
8. Componența echipei proiectului pentru anul 2023 (Anexa nr. 4)
9. Informații suplimentare (Anexa nr.5)

1. Scopul etapei 2023 conform proiectului depus la concurs (obligatoriu)

Generalizarea și diseminarea rezultatelor cercetării și ghidurilor metodologice

2. Obiectivele etapei 2023 (obligatoriu)

- 1. Diseminarea rezultatelor cercetării prin activități conexe activității de formare inițială a specialităților în domeniu.*
- 2. Prezentarea perspectivelor proiectului pentru dezvoltarea resurselor acumulate.*
- 3. Propunerea de politici de consolidare a securității psihologice la copii de diferite vârste.*
- 4. Adaptarea curriculei în formarea continuă a psihologilor prin introducerea elementelor noi cu privire la securitate psihologică.*

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023 (obligatoriu)

- 1. Diseminarea rezultatelor cercetării prin activități conexe activității de formare inițială a specialităților în domeniu.*
- 2. Prezentarea perspectivelor proiectului pentru dezvoltarea resurselor acumulate.*
- 3. Propunerea de politici de consolidare a securității psihologice la copii de diferite vârste.*
- 4. Adaptarea curriculei în formarea continuă a psihologilor prin introducerea elementelor noi cu privire la securitate psihologică.*

4. Acțiunile realizate (obligatoriu)

- 1. Diseminarea rezultatelor cercetării prin activități conexe activității de formare inițială a specialităților în domeniu.*
- 2. Prezentarea perspectivelor proiectului pentru dezvoltarea resurselor acumulate.*
- 3. Propunerea de politici de consolidare a securității psihologice la copii de diferite vârste.*
- 4. Adaptarea curricula în formarea inițială a psihologilor prin introducerea elementelor noi cu privire la securitate psihologică.*

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

Rezultatele științifice ale cercetărilor efectuate în cadrul proiectului pentru etapa de raportare 2023 se rezumă la următoarele:

A fost conceput și realizat un program de diminuare a comportamentelor agresive la elevi și de învățare a modalităților de menținere a securității psihologice în școală.

*Au fost identificate particularităților de personalitate la tinerele femei provenite din medii agresive
Au fost delimitate particularităților de personalitate dezvoltate de tinerele femei provenite din medii familiale agresive dar și a factorilor de risc și protectivi ai acestora.*

A fost elaborat, implementat și evaluat un program de intervenție psihologică având ca obiectiv dezvoltarea personală a tinerelor femei provenite din medii familiale agresive. Programul de intervenție psihologică poate fi aplicat de către psihologii, care își desfășoară activitatea în sistemele de protecție socială, în centrele de evaluare și consiliere de stat și non-guvernamentale. Metodele și recomandările propuse pot fi utilizate în activitatea practică de consiliere psihologică a victimelor violenței domestice, cât și la elaborarea unor programe individuale sau training-uri de dezvoltare personală, asigurându-se în acest mod securitatea lor personală și sănătatea mentală.

S-a ajuns la concluzia că în rezultatul greșelilor profesionale săvârșite de către cadrele didactice, în contextul securității psihologice elevilor le sunt afectate (I) capacitatea de a învăța (se atestă rămânerea în urmă la învățătură, apare surmenajul și se observă scăderea motivației pentru dobândirea de noi cunoștințe), (II) capacitatea atitudinală față de învățare (*procesul de asimilare a materialului predat cade sub incidența stărilor de fobie, anxietate, frustrare, depresie și nevroză*) și (III) capacitatea atitudinală față de școală (se constată o creștere a ratelor de absentism, abandon, vandalism, violență și toxicomanie). Efectele negative, de la rămânerea în urmă la învățătură până la manifestările de toxicomanie - se pot datora și altor cauze, dar majoritatea se referă la patologizarea capacității de învățare, a atitudinii față de procesul de învățare și a atitudinii față de școală fiind expresia unor didactogenii autentice, unde locul securității psihologice este diminuat. Aceleași efecte, însă, pot să apară și din alte cauze (personalitatea elevului, stări maladive posibil traversate de elev, condițiile generale din școală etc.). De această dată - deși putem asista, din nou, la manifestări de patologizarea capacității de învățare, a atitudinii față de procesul de învățare și a atitudinii față de școală -, nu putem vorbi despre didactogenii. Oricum, indiferent de modul în care se prezintă - ca didactogenii sau ca non-didactogenii -, efectele avute în vedere, trebuie tratate din perspectiva securității psihologice atât a cadrului didactic cât și din perspectiva elevului. ***Epuizarea profesională*** contribuie foarte mult la insecurizarea profesorilor și crearea unui mediu toxic în școala încetează să mai corespundă imaginii tradiționale creată pentru a crea personalități. Într-un astfel de context, nimeni nu mai poate afirma cu adevărat că reprezintă o instituție "asumată a poseda o cunoaștere corectă despre ea însăși, o cunoaștere exactă a lumii exterioare și interioare a elevului, în vederea realizării unei uniuni complete". Este un loc care interzice *suprimarea naturii copilului și impunerea naturii adulte*, o formă de organizare socială a relațiilor interindividuale menită să minimizeze securitatea psihologică a elevului, latura lui spirituală, respectiv intuiția, raționamentul și voința, și să permită exprimarea esenței lor calitative. De asemenea, este un domeniu cu rețele vaste de tip relațional prin care generațiile adulte, cu experiența lor profesională, provoacă și dezvoltă în elevii lor diferite capacități sau incapacități, reacții corespunzătoare la lumea înconjurătoare care diminuează din potențialul de dezvoltare a unei *personalități echilibrate*.

O *personalitate echilibrată* se caracterizează prin armonia și stabilitatea trăsăturilor sale psihologice, comportamentale și emoționale. Persoanele cu o personalitate echilibrată manifestă obiceiuri sănătoase de gândire, emoții sub control și abilități sociale adecvate, caracteristice unui om securizat psihologic, care este capabil de a gestiona și regla emoțiile într-un mod sănătos, fără extremele intense sau schimbări bruște de dispoziție; de a se adapta la schimbările și provocările vieții fără a fi copleșit de anxietate sau stres excesiv; are o înțelegere profundă a propriei persoane, incluzând atât punctele forte, cât și pe cele slabe, și o capacitate de auto-reflecție; poate construi și menține relații interpersonale bazate pe încredere, respect și comunicare eficientă; are capacitatea de a face față eșecurilor și dificultăților fără a-și pierde echilibrul emoțional sau încrederea în sine; respectă valorile personale și a principiile morale în luarea deciziilor și în comportamentul cotidian; este de a lua decizii independente și de a acționa în mod responsabil; înțelege și simte emoțiile altor persoane, facilitând astfel relațiile interpersonale.

Constituind expresia unei autentice tulburări de adaptare, starea de fobie indusă în clasă face ca anumite categorii de școlari să nu-și onoreze obligațiunea de a fi prezente la toate orele de

curs, de a se pregăti în mod conștiincios la fiecare disciplină de studiu, de a manifesta deschidere, înțelegere și respect față de cadrele didactice, de a nu utiliza telefoanele mobile în timpul examenelor și lucrărilor de control sau de a nu părăsi sălile de studiu pe durata realizării procesului de învățământ. Nu sunt rare nici cazurile în care, pe același fundal, apar reacții de refuz (când, în mod deschis, elevii renunță la studii) sau/și reacții de panică (când tentativele de a-i ține cu forța pe elevi în sălile de studii se soldează cu apariția unei profunde senzații de spaimă violentă).

Încălcarea securității psihologice în mediul educațional poate surveni din cauza diverselor amenințări, împărțite convențional în două categorii: externe și interne. Amenințările externe sunt de obicei de natură socială, cauzate de acțiuni umane, factori epidemiologici sau evenimente naturale. Amenințările interne (în cadrul instituției de învățământ) pot fi generate de relațiile incoerente ale elevilor între ei. Acest lucru poate fi influențat de un climat socio-psihologic negativ în clasă, prevalența unor grupuri mici informale asociale, conflicte între elevi, tradiții și obiceiuri periculoase pentru elevi, violența școlară, precum și trăsăturile de personalitate ale elevilor (comportament deviant, calități individuale-negative, dezvoltare psihică afectată și sănătate psihologică). De asemenea, comportamentul inadecvat al profesorilor și al personalului școlii, împreună cu încărcătura didactică și organizarea inadecvată a procesului educațional, pot contribui la încălcarea securității psihologice în mediul educațional.

În contextul mediului educațional, asigurarea securității psihologice poate fi realizată atât la nivel organizațional, cât și profesional și personal. Instituția de învățământ este o organizație în care se desfășoară o activitate pedagogică profesională, și scopul acesteia este să susțină dezvoltarea personală în toate aspectele procesului educațional. Participanții la mediul educațional al unei instituții de învățământ, împreună cu mediul educațional în sine, pot acționa simultan ca subiecte și obiecte ale securității psihologice și, în același timp, ca mijloace de asigurare a acesteia.

Gândirea științifică poate juca un rol semnificativ în contribuția la securizarea psihologică a elevilor prin mai multe aspecte:

1. Gândirea științifică implică evaluarea critică a informațiilor, analiza logică și rezolvarea de probleme. Elevii care își dezvoltă abilitățile de gândire critică sunt mai puțin susceptibili la manipulare și mai capabili să gestioneze stresul și incertitudinea, contribuind astfel la securitatea psihologică.
2. Gândirea științifică implică formularea și comunicarea ideilor într-un mod clar și coerent. Elevii care dobândesc abilități solide în raționament și comunicare sunt mai în măsură să își exprime gândurile și să gestioneze relațiile interpersonale, contribuind la un mediu educațional mai sigur și sănătos din punct de vedere psihologic.
3. Gândirea științifică poate să includă și dezvoltarea abilităților de auto-reflecție și conștientizare emoțională. Elevii pot învăța să-și înțeleagă emoțiile, să le gestioneze eficient și să dezvolte reziliență în fața provocărilor, ceea ce contribuie la securitatea psihologică.
4. Gândirea științifică încurajează respectul pentru divergența de idei și abordarea problemelor cu un spirit de cercetare și înțelegere. Prin promovarea acestei mentalități, mediul școlar poate deveni mai incluziv și poate reduce incidentele de bullying, având un impact direct asupra securității psihologice a elevilor.

5. Gândirea științifică pune un accent puternic pe explorarea constantă, pe întrebări și pe dezvoltarea continuă. Elevii care sunt încurajați să fie curioși și să adopte o mentalitate de învățare continuă sunt mai puțin predispuși la anxietate și mai capabili să facă față schimbărilor, contribuind astfel la securitatea psihologică.
6. Gândirea științifică poate să încurajeze colaborarea și implicarea activă în comunitatea școlară. Elevii care se simt conectați și sprijiniți de colegi și profesori pot experimenta o securitate psihologică mai mare.

Prin integrarea gândirii științifice în procesul educațional, școala poate deveni un mediu în care elevii nu doar dobândesc cunoștințe științifice, ci și dezvoltă abilități cognitive și emoționale care contribuie la starea lor generală de bine și securitate psihologică.

Rezultatele cercetării în *plan familial și de intervenție psihoterapeutică* asupra securității psihologice la copii reflectă următoarele: Rolul climatului emoțional sau de "psihoterapeut" în cadrul familiei pentru a menține securitatea psihologică este legat de nevoile membrilor familiei în *sprijinul, protecția, confortul personal*. Implementarea acestui rol este legată de activitatea care are ca scop rezolvarea problemelor personale ale partenerului - ascultarea, acceptarea expresă, simpatia, ajutarea la înțelegerea problemei, susținerea emoțională. Importanța acestui rol în familia modernă este deja demonstrată de faptul că măsura în care membrii familiei sunt cel mai strâns asociați cu satisfacția soților cu căsătoria lor. *Supportul material* din familie este asigurat în cea mai mare parte de către soț 50%, apoi de soție 37% și în cele mai puține cazuri împreună 13 %. Acest rol este susținut de soț cu o diferență de 23% mai mult ca soția. Responsabil pentru sprijinul financiar al familiei. Acest rol include, în primul rând, diferite cazuri și responsabilități legate de a face bani, oferind familiei un nivel adecvat de bunăstare materială. În societățile cu tip familie tradițional, din care face parte și societatea noastră acest rol este perceput ca fiind masculin, iar realizarea sa se bazează în mare măsură pe umerii soțului. De *organizarea divertismentului* se ocupă cel mai mult soția 42%, soțul 19% apoi în unele cazuri ambii soți 39%. Rolul de organizator de divertisment. Rolul în sine reflectă o schimbare majoră în societate, deoarece o cultură a timpului liber în familie pentru populația generală a fost în afara discuției acum 50 de ani. Acest rol include diverse inițiative de petrecere a timpului liber, precum și activități legate de organizarea de vizite de familie, filme, planificare și vacanță, etc. Distribuția rolurilor "*gospodinei "gospodar"*". La acest rol se implica ambii soți 41%, însa soția 39% implicându-se mai mult ca soțul, el se implica doar 20 % de sine stătător . În mod tradițional, acest rol include cumpărarea de alimente și de gătit, grija pentru haine, asigurarea confortului, ordinea și curățenia în casă. În cele mai multe culturi, acest rol este rezervat pentru soția (mama), deși s-au înregistrat progrese considerabile în familia modernă. Potrivit sondajelor, până la 70% dintre bărbați sunt gata să admită că acest rol ar trebui împărțit în mod egal între soție și soț. Rolul unui *partener sexual*. Acest rol include o varietate de activități sexuale. În mod tradițional, se crede că inițiază și determină natura soțului relații sexuale. Însa testul aplicat ne-a arătat ca soția are un procent mai mare la implicarea acestui rol fiind de 51% , soțul 29% , iar ambii 20%. În același timp, rezultatele sondajelor arată că bărbații sunt interesați de activitatea femeilor ca parteneri sexuali. Trebuie remarcat faptul că în familiile tinere soțiile sunt mai susceptibile de a iniția relații intime decât în cele mai în vârstă. Cel mai mare rol în *organizarea culturii* îl deține soția cu 43%, apoi, în unele familii, acest rol este deținut de ambii soți fiind de 35% și, în cele mai puține familii, acest rol este deținut doar de soț 22%. *Organizator al subculturii*

familiei. Apariția acestui rol, precum și rolul organizatorului de agrement, reflectă schimbările fundamentale care au loc în societate, și mai presus de toate creșterea nivelului cultural al populației generale, atunci când oamenii devin mai interesați de știință, artă, merge la cinema, teatre, muzee. Implementarea acestui rol include o activitate menită să formeze anumite valori culturale în rândul membrilor familiei, interese și hobby-uri destul de diverse. Rezultatele cercetării organizate în plan de *identificare a securității psihologice în nucleul familiei* ne demonstrează că rolul familial în educația copiilor, suportul material, climatul emoțional, organizarea divertismentului, rolul gospodar/gospodină, organizarea culturii are impact direct asupra formării securității psihologice la adolescenții de mâine.

Așa cum piramida lui A. Maslow prezintă securitatea psihologică a individului la baza acesteia, evident că *familia* și părinții sunt prima și cea mai importantă sursă pentru copil de a dezvolta și asigura *securitatea psihologică*.

În cazul familiilor unde relațiile parentale influențează negativ asupra asigurării securității psihologice a copilului, este cazul să intervină instituțiile competente. Astfel:

- instituțiile de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal, profesional tehnic, etc., își asumă responsabilitatea față de copii, drepturile lor de a fi protejat de orice tip de insecuritate.

Copilul în familie trebuie să se simtă iubit și dorit, astfel se va putea simți în siguranță și va dezvolta securitate interioară.

- Evitarea amenințării, fricii și pedepsei rigide și prea severe pentru copil din partea părinților;
- Încurajarea copilului în a-și dobândi independența proprie și a-și asuma responsabilitate;
- Manifestarea unei toleranțe rezonabile pentru a evita conflictul cu copilul;
- Evitarea din partea părinților de a-l face pe copil să se simtă inferior;
- Respectarea sentimentelor și drepturilor copilului;
- Favorizarea creșterii și dezvoltării, dar nu a performanței copilului din partea părintelui;
- Interesul părintelui față de preocupările copilului și trăirile interioare ale acestuia;

Emoțiile părinților pot afecta *securitatea emoțională a copiilor*. Expunerea copilului la conflictele din familie are ca rezultat *insecuritate emoțională*, care influențează reglarea emoțională și adaptarea la noile condiții. Cercetătorii susțin că securitatea emoțională este un scop care motivează procesele reglatoare ale copilului. Problemele asociate cu insecuritatea emoțională se pot transforma într-un patern al unei disfuncții de reglare emoțională. Emoțiile negative exprimate de părinți, în special emoțiile de ostilitate, vor reduce sentimentul de securitate al copiilor care pot compromite atât reglarea emoțională într-un context specific, cât și dezvoltarea capacităților de reglare emoțională la copii.

Prin atitudinea afectivă a părinților, de confort și securitate emoțională, copilul va căpăta o independență emoțională și va fi crește cu o maturitate psihologică necesară. Comportamentul sănătos emoțional al părinților favorizează dezvoltarea stimei de sine sănătoase, fiind o condiție esențială în a se confrunta cu diferite dificultăți și de a le depăși. Pregătirea psihologică a copilului prin atitudini sănătoase ale părinților fundamentează creșterea sentimentului de securitate și rezistență la frustrare și anxietate.

Adulții care nu au experimentat o stare de siguranță emoțională își privează emoțional copiii lor. Impactul siguranței emoționale asupra stimei de sine a copiilor și au constatat că acei copii care

simt securitate emoțională mai puțin conflictualizează cu profesorii și colegii de la școală. În opinia lor, lipsa siguranței afectează, gradul de respect personal de sine și competența socială.

Unele din cauzele psihosociale generate de *insecuritatea psihologica* la părinți în familie poate duce la *anorexie nervoasă, comportament deviant*. Indiferent de cauzalitatea comportamentului deviant, tendințele preadolescenților către comiterea actelor antisociale și infracționale pot fi prevenite prin aplicarea consecventă a câtorva pași strategici și anume: . Sesizarea precoce de către profesor/diriginte - . Stabilirea unei relații profesioniste dintre psiholog și copil. După stabilirea acestei relații, psihologul va aplica metode și tehnici psihometrice necesare conturării profilului psihologic și evaluării tabloului psihocomportamental al cazului. Stabilirea unui parteneriat eficient între psiholog, școală și familia copilului în situații de risc; Intervenție profesionistă în familiile cu risc social major pentru creșterea și educarea copiilor; Monitorizarea continuă a anturajului minorului în situații de risc; Formarea la copil a unei încrederi sporite în persoane de referință (părinți, profesori, psihologul școlar); Orientarea și consilierea în carieră; Elaborarea unui plan de dezvoltare vocațională de către psiholog și client, cu stabilirea unor sarcini/scopuri concrete de realizat; Realizarea scopurilor; În cazul identificării copiilor-problemă sau copiilor cu risc de devianță comportamentală; Includerea copiilor cu risc de devianță comportamentală în diverse programe de intervenție pentru formare a autocontrolului și ridicarea nivelului stabilității emoționale în scopul prevenirii comportamentului deviant. etc

6. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Rezultatele cercetării au contribuit semnificativ la avansarea cunoștințelor în domeniul securității psihologice. Publicarea de articole științifice, clarificarea conceptelor și dezvoltarea unui model conceptual pot consolida baza teoretică și metodologică a domeniului. În urma proiectului, curriculele la disciplinele din ciclurile I, II și III au fost actualizate, iar conținutul cursurilor a fost adaptat la noile descoperiri și perspective în domeniul psihologiei și psiho-pedagogiei. Rezultatele studiilor realizate sunt reflectate în conținutul disciplinelor predate în cadrul Facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială, inclusiv în materii precum Psihologia comportamentului dezadaptativ (cilul I-licență), Psihologia educației (cilul I-licență), Securitatea psihologică (cilul I-licență), Organizarea serviciului psihologic școlar (cilul I-licență); Psihologia unicității umane (cilul I-licență); Psihologia familiei și a relațiilor de cuplu (cilul I-licență); Etnopsihologia și educația interculturală (cilul I-licență); Diagnostic și intervenții psihologice în sistemul educațional (ciclul II-masterat); Psihoterapia transpersonală (ciclul II-masterat); etc. Suporturile curriculare elaborate sunt utilizate în procesul de formare continuă/complementară al psihologilor clinicieni, consilieri și psihoterapeuți și sunt recomandate pentru pregătirea specialiștilor în violența domestică. Rezultatele obținute contribuie la îmbogățirea literaturii științifice naționale în domeniul psihologiei și este utilizată în activitatea de consiliere psihologică a psihologilor din RM și la GTL Medical Clinic, Bacău, România. Studiile realizate au potențat noi direcții de cercetare, exprimate în cercetări care se realizează în cadrul tezelor de an, licență, master și doctorat. Îmbunătățirea securității psihologice aduce beneficii semnificative societății prin impact direct asupra comunităților, consolidând reziliența și promovând bunăstarea psihologică a copiilor.

7. Colaborare la nivel național și internațional în cadrul implementării proiectului (după caz)

- Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică (CRAP)
- Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)

- Centrul de Documentare și Informare privind drepturile copilului (CDIDC)
- Centrul Copil, Comunitate, Familie (CCF MOLDOVA)
- Centrul Național de Resurse NEOVITA
- Direcția Educație rl. Cahul
- Direcția Educație rl. Ungheni
- Direcția Educație mun. Bălți
- Instituții de învățământ cu care au fost încheiate acorduri de colaborare și care au participat la evenimentele organizate în cadrul proiectului
- Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
- Universitatea Transilvania din Brașov (România)
- Universitatea din Niș (Serbia)
- Universitatea Francisk Skorina din Gomel (Belarus)

8. Dificultățile în realizarea proiectului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.) (după caz)

În plan financiar, dar și logistic s-a dovedit a fi mult prea amplu de a desfășura plenitudinea experimentelor pe toate categoriile de vârstă precum a fost propus inițial. Implicarea în experimente mai largi ar fi dus la erodarea calității efectuării cercetării și formalizării rezultatelor cercetării.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu)

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.2. monografii naționale

1. **LOSÎ, E., CRĂȘMARU, A. M.** *Dezvoltarea personală a tinerelor femei descendente din medii familiale agresive*: Monografie. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 255 p. ISBN 978-9975-46-692-9.
2. **VÎRLAN, M., DIȚA, M.** *Dezvoltarea autocontrolului și stabilității emoționale la preadolescenții cu comportament deviant* : **Monografie** / Vîrlan Maria, Dița Maria ; Ministerul Educației și Cercetării al R. Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă". – Chișinău : S. n., 2023 (CEP UPSC). – 143 p. ISBN 978-9975-46-691-2.
3. **DIȚA, M.** *Particularitățile autocontrolului și stabilității emoționale ale preadolescenților cu comportament deviant*: **Monografie** / Dița Maria ; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. – Chișinău : S. n., 2023 (CEP UPSC). – 114 p. ISBN 978-9975-46-690-5.

4. Articole în reviste științifice

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. **ȘLEAHTIȚCHI, MI.** *O incursiune în substratul etiologic al didactogeniei*. În: *Psihologia socială*: Revistă editată de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și printată la Editura

„Polirom”, nr. 50, Decembrie 2022, pp. 111-125 [ISSN 1454-5667]. Revista este recunoscută de CNCIS [Categorie B] și este indexată în CEEOL, EBSCO, ProQuest și Central and Eastern European Online Library. URL: <http://www.observatorsocial.ro/revista-psihiologia-sociala-nr.50-2022>; <http://observatorsocial.ro/category/revista-psihiologia-sociala/>

4.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, categoria B

1. **LOSÎI, E.**, MERLUȘCĂ-CRĂȘMARU, Ana Maria. Particularitățile psihologice ale tinerelor femei descendente din medii familiale agresive. În: *Psihologie, revista științifico-practică*. 2023, nr. 1(42), pp. 56-70. ISSN 1857-2502.
2. **LOSÎI, E.**, MERLUȘCĂ-CRĂȘMARU, Ana Maria. Dezvoltarea personală a tinerelor femei supuse violenței domestice. În: *Univers Pedagogic*. 2023, Nr. 2(78), pp. 89-96. ISSN 1811-5470.
3. ȘLEAHTIȚCHI, MI. Asasinarea atitudinii față de școală: de la chiul și absenteism la violență și abuz de substanțe. În: *Psihologie, revista științifico-practică*. 2023, nr. 1(42), pp. 28-40. ISSN 1857-2502. DOI: <https://doi.org/10.46728/pspj.2023.v42.i1.p28-40>
4. DIȚA, M. Anorexia nervoasă la adolescenți. În: *Vector European*. 2023, nr. 2, pp. 152-155. ISSN 2345-1106. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2023-2.29>
5. DIȚA, M. Recenzie asupra monografiei *Teoria și metodologia diminuării stresului perceput la sportivii adolescenți*. Autori: GLAVAN Aurelia, doctor habilitat în psihologie, conferențiar universitar, NICOLESCU Alexandra-Cristina, doctor în psihologie, România, ISBN 978-9975-46-714-. În: *Vector European*. 2023, nr. 2, pp. 185-186. ISSN 2345-1106. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2023-2.35>
6. SANDULEAC, S. Procesul de supervizare a pedagogilor din perspectiva dezvoltării gândirii științifice. În: *Vector European*. 2023, nr. 2, pp. 176-179. ISSN 2345-1106. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2023-2.33>
7. SANDULEAC, S. Tehnologiile educaționale de dezvoltare și eficientizare a gândirii științifice la pedagogi. În: *Moldoscopie*. 2023, nr. 1(98), pp. 113-121. ISSN 1812-2566. DOI: [https://doi.org/10.52388/1812-2566.2023.1\(98\).09](https://doi.org/10.52388/1812-2566.2023.1(98).09)
8. GUDIMA, A., АДЭСКЭЛИЦЭ, В. Взаимосвязь выбора стратегии поведения в конфликте и акцентуаций характера у школьников. În: *Probleme și soluții în știința contemporană*. 7 aprilie 2023, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: CEP UPSC, 2023, pp. 123-130. ISBN 978-9975-46-798-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/189322

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

1. ȘLEAHTIȚCHI, MI. Omul, între libertatea capriciului imediat și libertatea de sacrificiu. În: *Revista Caietele de la Putna*, 2023, nr.16, pp.356 -364 [ISSN 1844-7791].

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. LOSÎI, E. Manifestarea stresului la adolescenți în mediul școlar. În: Simpozionul Național cu participare internațională *Kreatikon: Creativitate-formare-performanță* „Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație” Ediția a XVIII-a 30 martie - 1 aprilie 2023, Iași. P.39-48. ISSN 2068 – 1372

- SANDULEAC, S. Modelarea gândirii științifice a elevilor în activitățile educaționale (Sesiune plenară). În: Simpozionul Național cu participare internațională *Kreatikon: Creativitate-formare-performanță* „Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație” Ediția a XVIII-a 30 martie - 1 aprilie 2023, Iași. p.72-77. ISSN 2068 – 1372

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

- LOSÎI, Elena. Abordarea carierei profesionale din perspectiva psihologiei pozitive. În: *Dinamica schimbării și cultura organizațională a viitorului*. Conf. naț. științifico-practică cu participare internațională, ediția a 3.a, 23 martie 2023, Chișinău. p.208-220. ISBN 978-9975-165-83-9
- PERJAN, C., BOTNARI, E. Relația dintre rolurile familiale și stima de sine la adolescenți ca factor al securității psihologice. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.16-20. ISBN 978-9975-46-824-4
- LOSÎI, Elena. Comportamentul agresiv al adolescenților și securitatea psihologică. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.20-26. ISBN 978-9975-46-824-4
- LOSÎI, E., RACU, IU. Manifestarea anxietății școlare la elevii din diferite trepte de învățământ. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.27-35. ISBN 978-9975-46-824-4
- DOROFEEV, Z. Aspecte psihosociale ale securității psihologice la copii. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.88-90. ISBN 978-9975-46-824-4
- SANDULEAC, S. Securizarea psihologică a elevilor prin exercitarea modelării versus formării gândirii științifice. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.109-113. ISBN 978-9975-46-824-4
- ȘLEAHTIȚCHI, Mi. Strategii de securizare psihologică a elevilor expuși didactogeniei: depatologizarea atitudinii față de învățare. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.114-123. ISBN 978-9975-46-824-4
- POPESCU, C. Relațiile parentale-sursă de stres în contextul securității psihologice. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.140-145. ISBN 978-9975-46-824-4
- SANDULEAC, S. Perspectivele dezvoltării gândirii științifice la elevi în școala contemporană (Sesiune plenară). În: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 23 octombrie 2023. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. p. 16-20. ISBN 978-9975-50-314-3
- ȘLEAHTIȚCHI, Mi. O perspectivă actualizată asupra principiilor expertizei psihologice judiciare. În: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 23 octombrie 2023. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. p. 122-129. ISBN 978-9975-50-314-3

11. ȘLEAHTIȚCHI, Mi. Cele trei virtuți ale psihologului – expert judiciar: profesionalitate, moralitate, legalitate (Sesiune plenară). În: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 23 octombrie 2023. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. p. 6-16. ISBN 978-9975-50-314-3 (PDF)
12. SANDULEAC, S. Procesul de dezvoltare și eficientizare a gândirii științifice la cadrele didactice în contextul realităților secolului XXI. În: *Știință, educație, cultură* . Vol. 2, 13 februarie 2023, Comrat. Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, 2023, pp. 19-22. ISBN 978-9975-83-254-0. 978-9975-83-256-4. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/179702
13. PLĂMĂDEALĂ, V. Comunicarea asistentului social în abordarea interculturală a problemelor beneficiarilor. În: *Știință, educație, cultură* . Vol. 2, 13 februarie 2023, Comrat. Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, 2023, pp. 144-148. ISBN 978-9975-83-254-0. 978-9975-83-256-4. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/179740
14. PLĂMĂDEALĂ, V., STRATAN, V. Intersectoral collaboration in assistance to children victims of abuse and neglect. În: *Science and education: new approaches and perspectives Selective collection of abstracts*. Ediția 25 , 24-25 martie 2023, Chișinău. Chișinău: (CEP UPSC, 2023, pp. 18-18_1. ISBN 978-9975-46-788-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/189645

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. LOSÎI, Elena. Adolescenții și factorii de stres. În: *Știință și educație: noi abordări și perspective*. Ediția 25. 2023. Chișinău. pp. 52-56. ISBN 978-9975-46-773-5.
2. LOSÎI, Elena. Stilurile de soluționare a conflictelor și comportamentul agresiv al adolescenților. În: *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Vol.10, Partea II. 2023. Cahul. pp. 100-107. ISSN 2587-3563.
3. LOSÎI, Elena. Strategiile de coping a stresului la cadrele didactice din învățământul extrașcolar. În: *Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în câmpul educațional european: 50 de ani de activitate a Catedrei Psihopedagogie și Psihopedagogie specială*. 2023. Chișinău. pp. 276-282. ISBN 978-9975-46-732-2.
4. LOSÎI, Elena. Stresul la cadrele didactice. În: *Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în câmpul educațional european: 50 de ani de activitate a Catedrei Psihopedagogie și Psihopedagogie specială*. 2023. Chișinău. pp. 267-276. ISBN 978-9975-46-732-2.
5. LOSÎI, Elena. Securitatea psihologică a adolescenților cu comportament agresiv. În: *Știință, educație, cultură* . Vol. 2. 2023. Comrat. pp. 571-577. ISBN 978-9975-83-254-0. 978-9975-83-256-4.

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. LOSÎI, E., ANTONEVICI, Natalia. Optimizing the subjective well-being of adults at work. În: *International Conference for Doctoral, Post-Doctoral Students and Young Researchers in Humanities and Social Sciences*. Iași, Romania May 31-June 2, 2023. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. p.78. ISBN print: 978-606-714-780-3

2. ȘLEAHTIȚCHI, Mi. De la didactogenie la patologie. O analiză succintă privind evoluția fenomenului de erodare a capacității de învățare / From didactogeny to pathology. A brief analysis regarding the evolution of the phenomenon of erosion of the learning ability. În: Kreatikon: Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație: Rezumatele comunicărilor prezentate în cadrul Simpozionului național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație”, Ediția a XVIII-a (30 martie - 1 aprilie 2023) Iași, România, p. 24.

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

1. LOSÎI, E. *Formarea și consolidarea echipelor de muncă*: Suport de curs. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 126 p. ISBN 978-9975-46-797-1
2. LOSÎI, E. *Psihodiagnostic organizațional, recrutare, selecție și evaluare profesională*: Suport de curs. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 158 p. ISBN 978-9975-46-811-4
3. LOSÎI, E. *Psihodiagnostic organizațional, recrutare, selecție și evaluare profesională*: Culegere de teste. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 193 p. ISBN 978-9975-46-810-7
4. DIȚA, M. *Intervenția în asistență socială*. Suport de curs. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 128 p. ISBN 978-9975-46-829-9

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice. (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

1. Colocviul științific cu tema „Problemele psihologice ale oamenilor pe timp de crize și strategii de soluționare a lor”. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra de Psihologie. Locul desfășurării: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, „Sala Google”, blocul I, etajul 3, strada Ion Creangă, 1. **20 octombrie 2023**.
2. Conferința Națională cu participare Internațională „Securitatea psihologică la copii în perioada de criză”. Întrunirea s-a desfășurat la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, în regim online (Google Meet), în cadrul Proiectului de cercetare „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” (cifrul proiectului : 20.80009.0807.31). **26 mai 2023**.
3. Conferința științifică națională cu participare internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective”. Ediția a IV-a / Scientific conference with international participation „Psychological assistance in the contemporary stage: realities and perspectives”. 4rd Edition, 27 - 28 october 2023. **Organizatori**: Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți , Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de psihologie. **Parteneri**: Facultatea de Științe Sociale și ale Educației, Universitatea Liberă Internațională din Moldova & Facultatea de Psihologie, Științe ale Educației și Asistență socială, Universitatea „Petre Andrei”, Iași, România. **27-28 octombrie 2023**.
4. *Conferința Științifico-Practică Națională cu participare Internațională (în format mixt) „Medicul, pacientul și boala: Provocări și soluții” 04.05.2023-07.05.2023*
5. Conferință națională științifico-practică cu participare internațională. *Dinamica schimbării și cultura organizațională a viitorului*. ediția a 3-a, 23 martie 2023, Chișinău.

6. *Conferință științifică națională cu participare internațională. Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în câmpul educațional european: 50 de ani de activitate a Catedrei Psihopedagogie și Psihopedagogie specială.* 2023.
7. *Conferință științifică națională cu participare internațională. Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației.* 2023. Cahul
8. *Conferință științifică națională cu participare internațională. Știință și educație: noi abordări și perspective.* Ediția 25. 2023.
9. *Conferință științifică națională cu participare internațională. Știință, educație, cultură.* 2023. Comrat
10. *International Conference for Doctoral, Post-Doctoral Students and Young Researchers in Humanities and Social Sciences.*
11. Masa rotundă *Asistența socială a copiilor aflați în insecuritate psihologică.* Întrunirea s-a desfășurat la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, în regim online (Google Meet), în cadrul Proiectului de cercetare „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” (cifrul nr. 20.80009.0807.31), în colaborare cu CCF MOLDOVA, Centrul Național de Resurse NEOVITA. **03 februarie 2023.**
12. Masa rotundă *Securitatea psihologică a studenților în contextul crizei mondiale.* Întrunirea s-a desfășurat la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, în regim online (Google Meet), în cadrul Proiectului de cercetare „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” (cifrul nr. 20.80009.0807.31). **04 aprilie 2023.**
13. Simpozionul național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație” (format **online**). Ediția a XVIII-a. Iași, România. **Organizatori:** Universitatea “Petre Andrei” din Iași, Facultatea de Psihologie, Științele Educației și Asistență Socială, Facultatea de Drept, Facultatea de Științe Politice și Administrative, Facultatea de Economie, Centrul de Consiliere Educațională și Formare Creativă “Ion Holban”, Centrul de Resurse Umane, Centrul de Investigare Socială, Școala Gimnazială “Alexandru Vlahuță” din Iași. **Parteneri:** Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă din Chișinău, Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, Odessa National Economic University Ucraina, Colegiul Tehnic “Ion Holban” din Iași, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Inspectoratul Școlar Județean Iași, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași, Colegiul Național al Asistenților Sociali din România-Sucursala Teritorială Iași, Penitenciarul Iași, Centrul Regional de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Iași, ACAR "Don Orione"- Centrul Rezidențial de Reabilitare Socială pentru Alcoolism Iași, Direcția Generală Anticorupție – Serviciul Județean Anticorupție Iași, Organizația ”Salvați Copiii”, Asociația pentru dezvoltare PROedukativ Episcopia Romano-Catolică Iași, Asociația pentru educație și formare antreprenorială, Asociația Susține, Clubul studenților Facultății de Psihologie. **30 martie - 01 aprilie 2023.**

11. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media (Opțional):

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Carolina Perjan / Radio Moldova/ *Ziua psihologului.* 22.10.2023

Carolina Perjan / PRO-TV/ *Bărbatul care și-a explorat fiica sexual.* 20.06.2023

12. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2023 de membrii echipei proiectului (opțional)

13. Concluzii

Scopul proiectului pentru anul 2023 a constat în generalizarea și diseminarea rezultatelor cercetării și ghidurilor metodologice. Obiectivele etapei anuale: Diseminarea rezultatelor cercetării prin activități conexe activității de formare inițială a specialităților în domeniu; Prezentarea perspectivelor proiectului pentru dezvoltarea resurselor acumulate; Propunerea de politici de consolidare a securității psihologice la copii de diferite vârste; Adaptarea curriculei în formarea continuă a psihologilor prin introducerea elementelor noi cu privire la securitate psihologică.

În conformitate cu scopul propus și obiectivele enunțate, echipa de proiect a realizat un șir de acțiuni și demersuri științifico-metodologice prin intermediul cărora a reușit să disemineze informația cu privire la proiectul de cercetare. A fost organizată Conferința Națională cu participare Internațională „Securitatea psihologică la copii în perioada de criză”. Întunirea s-a desfășurat la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, în regim online (Google Meet), în cadrul Proiectului de cercetare *Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii* 26 mai 2023.

Masa rotundă Securitatea psihologică a studenților în contextul crizei mondiale. Întunirea s-a desfășurat la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 04 aprilie 2023.

În urma evenimentului s-a ajuns la următoarele concluzii reflectate în rezoluție:

- Revizuirea paradigmelor securitate psihologică, siguranță psihologică, stres psihologic, criză informațională etc. prin prisma psihoterapiei integrative.
- Formarea competențelor, abilităților practice de reziliență și rezistență la stres; de îngrijire a propriei persoane și a colegilor în vederea gestionării și diminuării stresului.
- Securitatea psihologică, ca fenomen socio-cultural, necesită o abordare multiaspectuală și integrează multe aspecte ale realității sociale contemporane.
- Oamenii se simt în securitate psihologică atunci când nu le este amenințat Eul, imaginea proprie, nu sunt criticați cu răutate, când există condiții de viață necesare pentru echilibrul sufletesc și dezvoltare.
- Securitatea psihologică a copilului și asigurarea sentimentului de protecție îi revine mediului familial.

În urma celor menționate au fost trasate unele *idei de perspectivă*:

- asigurarea studenților cu materiale teoretico-didactice, practice în vederea gestionării și diminuării stresului;
- promovarea unui mod de viață responsabil de propria securitate psihologică, grija de sine;
- oferirea tehnicilor de lucru cu copii abuzați fizic și neglijăți;
- oferirea suportului psihologic studenților, cadrelor didactice la solicitare, în scop de securizare.

Masa rotundă Asistența socială a copiilor aflați în insecuritate psihologică 03 februarie 2023. în colaborare cu CCF MOLDOVA, Centrul Național de Resurse NEOVITA.

În urma evenimentului s-a ajuns la următoarele concluzii reflectate în rezoluție:

- Noțiunea de securitate se află într-o corelație directă cu termenul de atașament. Necesitatea de securitate este fundamentală anume din copilărie, deoarece poate avea un impact deosebit asupra formării personalității copilului. În acest sens, membrii familiei sau persoanele de referință au un rol esențial în dezvoltarea atașamentului copilului, deoarece comportamentul

și exprimările lor la răspunsurile emoționale ale copilului creează premise pentru formarea unui sentiment de securitate sau de insecuritate.

- Fenomenul abuzului asupra copilului este unul complex, determinat de diverse cauze și poate avea mai multe forme de manifestare (fizic, emoțional, sexual sau prin neglijare). Consecințele imediate și nerecuperate ale acestuia devin consecințe pe termen lung, care afectează viața adultului. Totodată, copiii abuzați de către părinți sau de către alte persoane de referință trăiesc emoții complexe. Neputința de a se proteja în copilărie duce la apariția unui dezechilibru emoțional, fapt care influențează direct personalitatea copiilor, modul de exprimare și de exteriorizare emoțională, reziliența la stres, cauzând consecințe pe plan relațional, de limbaj ori handicap social, care, la rândul lor, se vor răsfrânge asupra construirii identității și adaptării la noile condiții de trai în perioada de maturitate sau vor cauza preluarea comportamentelor prin diverse strategii de coping maladaptative.

În urma celor menționate au fost trasate unele *idei de perspectivă*:

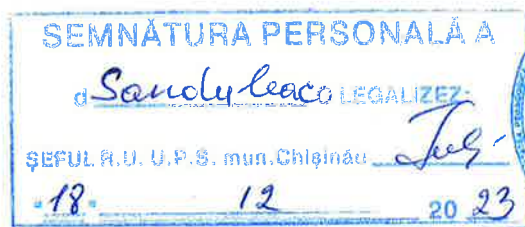
- investigarea detaliată a securității psihologice la copii – victime ale abuzului fizic, emoțional, sexual și prin neglijare, precum și evaluarea, reabilitarea prin psihoterapie a acestora;
- studiul corelației dintre stilurile de educație ale părinților și securitatea psihologică;
- cercetarea transmiterii transgeneraționale a securității psihologice;
- investigarea securității psihologice în mediul școlar.

În concluzie putem afirma că în conformitate cu scopul propus au fost adaptate curricula și elaborate suporturi de curs care vor consolida în mod practic activitatea proiectului. În procesul de activitate științifică au fost identificate limitele proiectului și propuse perspective ulterioare care vor contribui la consolidarea tematicii propuse în dependență de resursele financiare obținute. Tot pe parcursul acestui an au fost diseminate rezultatele proiectului obținute inclusiv în anii precedenți, ce a permis extinderea ariei de diseminare pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în Belarus și România.

Conducătorul de proiect / SANDULEAC Sergiu

Data: 18.12.2023

LȘ

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii

Cifra proiectului 20.80009.0807.31

Pentru anul de raportare 2023, echipa proiectului și-a propus generalizarea și diseminarea rezultatelor cercetării și a materialelor cu tentă practică în rândul persoanelor și instituțiilor cointeresate de a soluționa problema insecurității psihologice în rândul populației și de a contribui la dezvoltarea economică durabilă prin consolidarea securității psihologice în plan psiho-social a tinerii generații. Astfel, în urma demersurilor întreprinse echipa de proiect alcătuită din 10 persoane, a reușit să ofere livrabile cu privire la tematica proiectului care s-a materializat în 3 monografii, 9 articole științifice în reviste științifice naționale și internaționale, 24 de articole în culegeri ale conferințelor științifice naționale și internaționale, 2 teze ale conferințelor științifice internaționale (peste-hotare), 4 lucrări științifice metodice.

Rezultatele cercetării au fost diseminate în cadrul a 13 evenimente științifice, printre care 3 evenimente au fost organizate de către echipa de proiect și reprezintă evenimente științifice înregistrate în baza de date ANACEC.

- Conferința Națională cu participare Internațională *Securitatea psihologică la copii în perioada de criză*. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 26 mai 2023.
- Masa rotundă *Securitatea psihologică a studenților în contextul crizei mondiale*. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 04 aprilie 2023.
- Masa rotundă *Asistența socială a copiilor aflați în insecuritate psihologică*. în colaborare cu CCF MOLDOVA, Centrul Național de Resurse NEOVITA. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 03 februarie 2023.

În urma demersurilor efectuate echipa proiectului a reușit să extindă aria de colaborare, astfel în anul 2023, colaborarea a avut loc la nivel național cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică (CRAP); Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC); Centrul de Documentare și Informare privind drepturile copilului (CDIDC); Centrul Copil, Comunitate, Familie (CCF MOLDOVA); Centrul Național de Resurse NEOVITA; Direcția Educație rl. Cahul; Direcția Educație rl. Ungheni; Direcția Educație mun. Bălți; Instituții de învățământ cu care au fost încheiate acorduri de colaborare și care au participat la evenimentele organizate în cadrul proiectului. La nivel internațional colaborările au fost realizate cu Universitatea Transilvania din Brașov (România); Universitatea din Niș (Serbia); Universitatea Francisk Skorina din Gomel (Belarus).

Rezumatul rezultatelor științifice obținute pentru anul 2023 în cadrul proiectului a permis:

- *Identificarea particularităților latente în impactul negativ al epuizării profesionale a cadrelor didactice asupra mediului școlar, în care se aplică didactogenia, contribuind astfel la crearea unui mediu toxic și afectând securitatea psihologică a elevilor.*
- *Analizarea riscurilor asociate securității psihologice din perspectiva dezvoltării negative a gândirii de tip cliping și a scăderii potențialului de dezvoltare a gândirii științifice.*
- *Identificarea rolurilor în familie, care au un impact direct asupra formării securității psihologice la adolescenți, în scopul menținerii relațiilor parentale pozitive și propunerea de recomandări ce se axează atât pe aspecte psihoterapeutice, cât și educative, cu accent pe dezvoltarea abilităților cognitive și emoționale la copii.*
- *Propunerea de recomandări pentru prevenirea și gestionarea problemelor de securitate emoțională la copiii cu comportament deviant.*
- *Elaborarea, implementarea și evaluarea unui program de intervenție psihologică pentru dezvoltarea personală a tinerelor femei din medii familiale agresive.*
- *Dezvoltarea și implementarea unui program pentru reducerea comportamentelor agresive la elevi și*

menținerea securității psihologice în școală.

For the reporting year 2023, the project team aimed to generalize and disseminate the research results and materials with practical implications among individuals and institutions interested in addressing the issue of psychological insecurity among the population. The goal was to contribute to sustainable economic development by strengthening the psychosocial security of the younger generation. As a result of the undertaken efforts, the 10-member project team managed to deliver outputs related to the project theme, resulting in 3 monographs, 9 scientific articles in national and international scientific journals, 24 articles in collections of national and international scientific conferences, 2 theses presented at international scientific conferences (abroad), and 4 scientific methodological works.

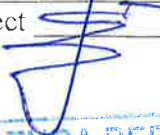
The research results were disseminated during 13 scientific events, including 3 events organized by the project team and registered in the ANACEC database:

- *National Conference with International Participation: "Psychological Security in Children during Crisis Period" Ion Creangă State Pedagogical University of Chișinău, May 26, 2023.*
- *Roundtable Discussion: "Psychological Security of Students in the Context of the Global Crisis." Ion Creangă State Pedagogical University of Chișinău, April 4, 2023.*
- *Roundtable Discussion: "Social Assistance for Children in Psychological Insecurity." in collaboration with CCF MOLDOVA, NEOVITA National Resource Center. Ion Creangă State Pedagogical University of Chișinău, February 3, 2023.*

Through the conducted efforts, the project team succeeded in expanding collaboration nationally and internationally. In 2023, collaboration took place at the national level with "Alecru Russo" State University of Bălți, the Republican Center for Psycho-pedagogical Assistance (CRAP), the National Center for Child Abuse Prevention (CNPAC), the Center for Documentation and Information on Children's Rights (CDIDC), Child, Community, Family Center (CCF MOLDOVA), NEOVITA National Resource Center, Education Directorate Cahul County, Education Directorate Ungheni County, Education Directorate Bălți Municipality, and educational institutions that signed collaboration agreements and participated in events organized within the project. At the international level, collaborations were established with the Transilvania University of Brașov (Romania), the University of Niš (Serbia), and Francisk Skorina University of Gomel (Belarus).

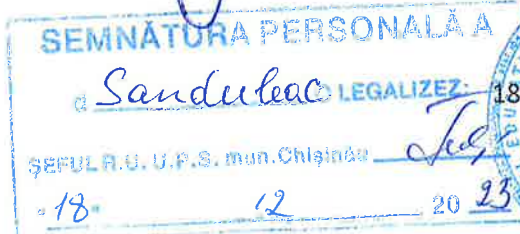
The summary of the scientific results obtained in 2023 within the project allowed:

- *Identifying latent characteristics in the negative impact of professional burnout of teachers on the school environment, where didactogeny is applied, thus contributing to the creation of a toxic environment and affecting the psychological security of students.*
- *Analyzing the risks associated with psychological security from the perspective of the negative development of clipping-type thinking and the decrease in the potential for the development of scientific thinking.*
- *Identifying family roles that directly impact the formation of psychological security in adolescents, aiming to maintain positive parental relationships. Proposing recommendations that focus on both psychotherapeutic and educational aspects, emphasizing developing cognitive and emotional skills in children.*
- *Proposing recommendations for preventing and managing emotional security problems in children with deviant behavior.*
- *Developing, implementing, and evaluating a psychological intervention program for the personal development of young women from aggressive family environments.*
- *Developing and implementing a program to reduce aggressive behaviors in students and maintain psychological security in schools.*

Conducătorul de proiect / SANDULEAC Sergiu, conf. univ. dr.

Data: 18.12.2023

LȘ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2023 în cadrul proiectului din Programul de Stat**

Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.2. monografii naționale

1. DIȚA, M. Particularitățile autocontrolului și stabilității emoționale ale preadolescenților cu comportament deviant: **Monografie** / Dița Maria ; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. – Chișinău: S. n., 2023 (CEP UPSC). 114 p. ISBN 978-9975-46-690-5.
2. **LOSÎI, E., CRĂȘMARU, A. M.** *Dezvoltarea personală a tinerelor femei descendente din medii familiale agresive*: Monografie. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 255 p. ISBN 978-9975-46-692-9.
3. **VÎRLAN, M., DIȚA, M.** Dezvoltarea autocontrolului și stabilității emoționale la preadolescenții cu comportament deviant: **Monografie** / Vîrlan Maria, Dița Maria ; Ministerul Educației și Cercetării al R. Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă". Chișinău : S. n., 2023 (CEP UPSC). – 143 p. ISBN 978-9975-46-691-2.

4. Articole în reviste științifice

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. ȘLEAHTIȚCHI, MI. O incursiune în substratul etiologic al didactogeniei. În: *Psihologia socială*: Revistă editată de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și printată la Editura „Polirom”, nr. 50, Decembrie 2022, pp. 111-125 [ISSN 1454-5667]. Revista este recunoscută de CNCSIS [Categorie B] și este indexată în CEEOL, EBSCO, ProQuest și Central and Eastern European Online Library. URL: <http://www.observatorsocial.ro/revista-psihologia-sociala-nr.50-2022>; <http://observatorsocial.ro/category/revista-psihologia-sociala/>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, categoria B

1. DIȚA, M. Anorexia nervoasă la adolescenți. In: *Vector European*. 2023, nr. 2, pp. 152-155. ISSN 2345-1106. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2023-2.29>
2. DIȚA, M. Recenzie asupra monografiei *Teoria și metodologia diminuării stresului perceput la sportivii adolescenți*. Autori: GLAVAN Aurelia, doctor habilitat în psihologie, conferențiar universitar, NICOLESCU Alexandra-Cristina, doctor în psihologie, România, ISBN 978-9975-46-714-. In: *Vector European*. 2023, nr. 2, pp. 185-186. ISSN 2345-1106. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2023-2.35>
3. GUDIMA, A., **АДЭСКЭЛИЦЭ, В.** Взаимосвязь выбора стратегии поведения в конфликте и акцентуаций характера у школьников. In: *Probleme și soluții în știința contemporană*. 7 aprilie 2023, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: CEP UPSC, 2023, pp. 123-130. ISBN 978-9975-46-798-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/189322

4. **LOSÎI, E., MERLUȘCĂ-CRĂȘMARU, Ana Maria.** Dezvoltarea personală a tinerelor femei supuse violenței domestice. În: *Univers Pedagogic*. 2023, Nr. 2(78), pp. 89-96. ISSN 1811-5470.
5. **LOSÎI, E., MERLUȘCĂ-CRĂȘMARU, Ana Maria.** Particularitățile psihologice ale tinerelor femei descendente din medii familiale agresive. În: *Psihologie, revista științifico-practică*. 2023, nr. 1(42), pp. 56-70. ISSN 1857-2502.
6. **SANDULEAC, S.** Procesul de supervizare a pedagogilor din perspectiva dezvoltării gândirii științifice. In: *Vector European*. 2023, nr. 2, pp. 176-179. ISSN 2345-1106. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2023-2.33>
7. **SANDULEAC, S.** Tehnologiile educaționale de dezvoltare și eficientizare a gândirii științifice la pedagogi. In: *Moldoscopie*. 2023, nr. 1(98), pp. 113-121. ISSN 1812-2566. DOI: [https://doi.org/10.52388/1812-2566.2023.1\(98\).09](https://doi.org/10.52388/1812-2566.2023.1(98).09)
8. **ȘLEAHTIȚCHI, MI.** Asasinarea atitudinii față de școală: de la chiul și absenteism la violență și abuz de substanțe. In: *Psihologie, revista științifico-practică*. 2023, nr. 1(42), pp. 28-40. ISSN 1857-2502. DOI: <https://doi.org/10.46728/pspj.2023.v42.i1.p28-40>

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

1. **ȘLEAHTIȚCHI, MI.** Omul, între libertatea capriciului imediat și libertatea de sacrificiu. În: *Revista Caietele de la Putna*, 2023, nr.16, pp.356 -364 [ISSN 1844-7791].

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. **LOSÎI, E.** Manifestarea stresului la adolescenți în mediul școlar. În: Simpozionul Național cu participare internațională *Kreatikon: Creativitate-formare-performanță „Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație”* Ediția a XVIII-a 30 martie - 1 aprilie 2023, Iași. P.39-48. ISSN 2068 – 1372
2. **SANDULEAC, S.** Modelarea gândirii științifice a elevilor în activitățile educaționale (Sesiune plenară). În: Simpozionul Național cu participare internațională *Kreatikon: Creativitate-formare-performanță „Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație”* Ediția a XVIII-a 30 martie - 1 aprilie 2023, Iași. p.72-77. ISSN 2068 – 1372

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7. **RACU, IU.** Anxietatea și trăsăturile de personalitate la adolescenți. În: *Integrare prin cercetare*. Conf. științ. naț. cu participare internaț. Chișinău: CEP USM. 2020. p. 36 – 41. ISBN 978-9975-152-53-2
1. **LOSÎI, Elena.** Abordarea carierei profesionale din perspectiva psihologiei pozitive. În: *Dinamica schimbării și cultura organizațională a viitorului*. Conf. naț. științifico-practică cu participare internațională, ediția a 3.a, 23 martie 2023, Chișinău. p.208-220. ISBN 978-9975-165-83-9
2. **PERJAN, C., BOTNARI, E.** Relația dintre rolurile familiale și stima de sine la adolescenți ca factor al securității psihologice. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*.

- Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.16-20. ISBN 978-9975-46-824-4
3. LOSÎI, Elena. Comportamentul agresiv al adolescenților și securitatea psihologică. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.20-26. ISBN 978-9975-46-824-4
  4. LOSÎI, E., RACU, IU. Manifestarea anxietății școlare la elevii din diferite trepte de învățământ. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.27-35. ISBN 978-9975-46-824-4
  5. DOROFEEV, Z. Aspecte psihosociale ale securității psihologice la copii. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.88-90. ISBN 978-9975-46-824-4
  6. SANDULEAC, S. Securizarea psihologică a elevilor prin exercitarea modelării versus formării gândirii științifice. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.109-113. ISBN 978-9975-46-824-4
  7. ȘLEAHTIȚCHI, Mi. Strategii de securizare psihologică a elevilor expuși didactogeniei: depatologizarea atitudinii față de învățare. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.114-123. ISBN 978-9975-46-824-4
  8. POPESCU, C. Relațiile parentale-sursă de stres în contextul securității psihologice. În: *Securitatea psihologică la copii în perioadă de criză*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 26 mai 2023, Chișinău. p.140-145. ISBN 978-9975-46-824-4
  9. SANDULEAC, S. Perspectivele dezvoltării gândirii științifice la elevi în școala contemporană (Sesiune plenară). În: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 23 octombrie 2023. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. p. 16-20. ISBN 978-9975-50-314-3 (PDF)
  10. ȘLEAHTIȚCHI, Mi. O perspectivă actualizată asupra principiilor expertizei psihologice judiciare. În: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 23 octombrie 2023. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. p. 122-129. ISBN 978-9975-50-314-3 (PDF)
  11. ȘLEAHTIȚCHI, Mi. Cele trei virtuți ale psihologului – expert judiciar: profesionalitate, moralitate, legalitate (Sesiune plenară). În: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective*. Conferință științifică națională cu participare internațională din 23 octombrie 2023. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. p. 6-16. ISBN 978-9975-50-314-3 (PDF)
  12. SANDULEAC, S. Procesul de dezvoltare și eficientizare a gândirii științifice la cadrele didactice în contextul realităților secolului XXI. In: *Știință, educație, cultură* . Vol. 2, 13 februarie 2023, Comrat. Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, 2023, pp. 19-22. ISBN 978-9975-83-254-0. 978-9975-83-256-4. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/179702
  13. PLĂMĂDEALĂ, V. Comunicarea asistentului social în abordarea interculturală a problemelor beneficiarilor. In: *Știință, educație, cultură* . Vol. 2, 13 februarie 2023, Comrat. Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, 2023, pp. 144-148. ISBN 978-9975-83-254-0. 978-9975-83-256-4. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/179740

14. PLĂMĂDEALĂ, V., STRATAN, V. Intersectoral collaboration in assistance to children victims of abuse and neglect. In: *Science and education: new approaches and perspectives Selective collection of abstracts*. Ediția 25 , 24-25 martie 2023, Chișinău. Chișinău: (CEP UPSC, 2023, pp. 18-18_1. ISBN 978-9975-46-788-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/189645

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. LOSÎI, Elena. Adolescenții și factorii de stres. In: *Știință și educație: noi abordări și perspective*. Ediția 25. 2023. Chișinău. pp. 52-56. ISBN 978-9975-46-773-5.
2. LOSÎI, Elena. Stilurile de soluționare a conflictelor și comportamentul agresiv al adolescenților. In: *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Vol.10, Partea II. 2023. Cahul. pp. 100-107. ISSN 2587-3563.
3. LOSÎI, Elena. Strategiile de coping a stresului la cadrele didactice din învățământul extrașcolar. In: *Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în câmpul educațional european: 50 de ani de activitate a Catedrei Psihopedagogie și Psihopedagogie specială*. 2023. Chișinău. pp. 276-282. ISBN 978-9975-46-732-2.
4. LOSÎI, Elena. Stresul la cadrele didactice. In: *Evoluția sistemului național al învățământului special și incluziv ca proces unitar teoretico-praxiologic în câmpul educațional european: 50 de ani de activitate a Catedrei Psihopedagogie și Psihopedagogie specială*. 2023. Chișinău. pp. 267-276. ISBN 978-9975-46-732-2.
5. LOSÎI, Elena. Securitatea psihologică a adolescenților cu comportament agresiv. In: *Știință, educație, cultură* . Vol. 2. 2023. Comrat. pp. 571-577. ISBN 978-9975-83-254-0. 978-9975-83-256-4.

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. **LOSÎI, E.**, ANTONEVICI, Natalia. Optimizing the subjective well-being of adults at work. În: *International Conference for Doctoral, Post-Doctoral Students and Young Researchers in Humanities and Social Sciences*. Iași, Romania May 31-June 2, 2023. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. p.78. ISBN print: 978-606-714-780-3
2. ȘLEAHTIȚCHI, Mi. De la didactogenie la patologie. O analiză succintă privind evoluția fenomenului de erodare a capacității de învățare / From didactogeny to pathology. A brief analysis regarding the evolution of the phenomenon of erosion of the learning ability. În: *Kreatikon: Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație: Rezumatele comunicărilor prezentate în cadrul Simpozionului național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate și inovare – premise ale excelenței în educație”, Ediția a XVIII-a (30 martie - 1 aprilie 2023) Iași, România, p. 24.*

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

1. LOSÎI, E. *Formarea și consolidarea echipelor de muncă*: Suport de curs. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 126 p. ISBN 978-9975-46-797-1

2. LOSÎI, E. *Psihodiagnostic organizațional, recrutare, selecție și evaluare profesională: Suport de curs*. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 158 p. ISBN 978-9975-46-811-4
3. LOSÎI, E. *Psihodiagnostic organizațional, recrutare, selecție și evaluare profesională: Culegere de teste*. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 193 p. ISBN 978-9975-46-810-7
4. DIȚA, M. *Intervenția în asistență socială*. Suport de curs. Chișinău: CEP UPSC, 2023. 128 p. ISBN 978-9975-46-829-9

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2023**

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.31

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	407,3	-	407,3
Contribuții de asigurări de stat obligatorii	212100	97,8	-	97,8
Total		505,1		505,1

Conducătorul organizației / **BARBĂNEAGRĂ Alexandra**

Contabil șef / **OJOG Rodica**

Conducătorul de proiect / **SANDULEAC Sergiu**

Data: 18.12.2023

LȘ

Componența echipei conform contractului de finanțare 2023

Cifrul proiectului 20.80009.0807.31

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Sanduleac Sergiu	1983	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	-
2.	Șleahtițchi Mihai	1956	cercetător științific principal	0,25	03.01.2022	-
3.	Perjan Carolina	1973	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	-
4.	Losfi Elena	1974	cercetător științific coordonator	0,25	03.01.2022	-
5.	Vîrlan Maria	1972	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	-
6.	Dița Maria	1983	cercetător științific	0,25	03.01.2022	-
7.	Adăscăliță Viorica	1974	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	-
8.	Plămădeală Victoria	1966	cercetător științific superior	0,25	03.01.2022	-
9.	Popescu Cristina	1985	cercetător științific	0,25	03.01.2022	-
10.	Dorofeev Zinaida	1989	cercetător științific	0,5	03.01.2022	-

Pondere tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	40%
---	-----

Conducătorul organizației / BARBĂNEAGRĂ AlexandraContabil șef / OJOG RodicaConducătorul de proiect / SANDULEAC Sergiu

Data: 18.12.2023

L.S.

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ

1. **Nu vor fi examinate** rapoartele incomplete, fără toate semnăturile și parafa instituției și care nu corespund cerințelor de tehnoredactare (pct. 6).
2. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **pe animale** vor fi însoțite de avizul Comitetului de etică național/instituțional în corespundere cu HG nr.318/2019 *privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice* (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115171&lang=ro).
3. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **cu implicarea subiecților umani** vor fi însoțite de avizul Comitetului instituțional de etică a cercetării, în corespundere cu prevederile *Convenției europene pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei*, adoptată la Oviedo la 04.04.1997, semnată de către RM la 06.05.1997, **ratificată prin Legea nr. 1256-XV din 19.07.2002, în vigoare pentru RM din 01.03.2003**) și a protocoalelor adiționale.
4. **Nu pot fi prezentate informații identice în Rapoartele anuale ale mai multor proiecte.**
5. Se acceptă publicațiile în care expres sunt stipulate datele de identificare ale proiectului (denumire și/sau cifra).
6. **Cerințe de tehnoredactare a Raportului:**
  - a) Se va exclude textul în culoare roșie din raport, întrucât reprezintă precizări referitor la informația solicitată (de ex. *denumirea și cifra, perioada de implementare a proiectului, anul/anii; nume, prenume; etc.*).
  - b) Câmpurile cu mențiunea „*optional*” se completează dacă sunt rezultate ce se încadrează în activitățile respective. În absența rezultatelor, câmpurile rămân **necompletate (nu se exclud rubricile respective)**.
  - c) Raportul se completează cu caractere TNR – 12 pt, în tabelele referitor la buget și personal – 11 pt; interval 1,15 linii; margini: stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm, sus/jos – 2 cm.
  - d) **Copertarea se va face după modelul european – spirală.**

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

EXTRAS

din procesul-verbal nr. 5

**al ședinței Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
din 18.12.2023**

Total membri ai senatului: 65

Au fost prezenți: 51

Președintele ședinței: Barbăneagră Al., dr., conf. univ.

S-a discutat: Bilanțul activității științifice în anul 2023 în cadrul proiectelor din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023”.

S-a decis: A aproba raportul privind activitatea științifică în anul 2023 în cadrul proiectului din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023” *Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii*, cifrul 20.80009.0807.31, director de proiect dr. SANDULEAC Sergiu.

S-a votat: Pro – 51. Contra – 0. S-au abținut – 0.

Secretar științific al Senatului
UPS „Ion Creangă” din Chișinău

Dermenji Svetlana, dr., conf. univ.

SEMNATURA PERSONALĂ A
d. *Dermenji* LEGALIZEZ:
ȘEFUL R.U. U.P.S. mun. Chișinău
18 12 2023

